

MATURITNÍ OTÁZKY Z EKONOMIKY

školní rok 2022/2023

1/ Základní ekonomické pojmy

Ekonomie a ekonomika, mikroekonomie a makroekonomie, ekonomické systémy, potřeba, statek, služba, trh, cena, hospodářský proces, hranice produkčních možností, výrobní faktory a jejich ceny, peníze, dělba práce, nezaměstnanost, inflace.

2/ Trh

Trh a jeho funkce, typy trhů, subjekty trhu. Základní elementy trhu: nabídka, poptávka, faktory ovlivňující nabídku a poptávku, rovnováha trhu, tržní a rovnovážná cena. Konkurence, typy konkurence. Tržní selhání (externality, veřejné statky).

3/ Základní makroekonomické pojmy

Národní hospodářství, Česká republika jako součást EU, eurozóna. Ekonomické subjekty v uzavřené a otevřené ekonomice. Odvětvová struktura NH. Základní makroekonomické ukazatele – inflace, nezaměstnanost, HDP, HNP, měnové kurzy. Metody výpočtu HDP.

4/ Živnost

Definice, právní norma, podmínky provozování živnosti, druhy živností, vznik a zánik živnostenského oprávnění, odpovědný zástupce, provozovna. Obecné náležitosti ohlášení u FO a u PO. Živnostenský rejstřík. Výhody a nevýhody podnikatele - fyzické osoby. Způsoby vedení evidence FO.

5/ Podnikání

Definice podnikání, právní norma upravující podnikání. Kdo může podnikat. Definice podnikatele. Pojmy: obchodní firma, sídlo podnikatele, obchodní závod, rodinný závod. Obchodní rejstřík. Jednání podnikatele. Založení a vznik obchodní společnosti. Faktory ovlivňující výběr právní formy podnikání – počet zakladatelů, způsob ručení, základní kapitál, administrativní náročnost a rozsah výdajů spojených se založením podnikatelské činnosti. Zrušení a zánik obchodní společnosti.

6/ Obchodní korporace

Členění obchodních korporací. Obchodní společnosti osobní, kapitálové. Evropská společnost. Družstvo. Státní podnik. Neziskové organizace. Obchodní rejstřík. Fúze, akvizice, konsorcium, kartel, tichý společník. Pojmy: akcie, ážio, dividenda, tantiéma.

7/ Zásoby a logistika

Oběžný majetek a jeho členění, členění zásob, cíl zásobování, koloběh oběžného majetku. Řízení zásob – metoda ABC. Normování zásob - dodávkový cyklus, zásoba běžná, pojistná, technická. Kupní smlouva, smlouva o dílo, odpovědnost za plnění smlouvy, logistika, dokladování, expedice, oceňování zásob při nákupu a při výdeji do spotřeby. Výpočet hodnoty zásob metodou FIFO.

8/ Dlouhodobý majetek

Členění majetku, způsoby pořízení DM, druhy vstupní ceny, druhy leasingu, opotřebení DM, odpisy, způsoby vyřazení majetku a náležitosti s tím spojené, zůstatková cena, oprava a údržba, technické zhodnocení, evidence DM.

9/ Personalistika a odměňování

Personalistika a její činnost, plánování pracovníků, získávání a výběr, rozmístění pracovníků, odměňování pracovníků, výpočet mzdy, personální a pracovně právní agenda, druhy vzniku a zániku pracovního poměru, péče o zaměstnance, pracovní smlouva, práva a povinnosti subjektů pracovní smlouvy, zaměstnanecké benefity, odbory.

10/ Výrobní faktor práce

Práce jako výrobní faktor, členění práce, cena práce, zásady odměňování, druhy mezd. Pojmy: naturální mzda, hrubá mzda, čistá mzda, nominální mzda, reálná mzda, minimální mzda. Složky mezd. Motivace – zásady motivace, teorie motivace. Stimulace. Cafeteria system.

11/ Prodejní a obchodní činnost

Prodejní činnost, dělení obchodních činností, průběh obchodního případu v tuzemsku, distribuční cesty, velkoobchod a maloobchod, druhy maloobchodních jednotek, smlouvy uzavírané v obchodní činnosti (kupní smlouva, komisionářská smlouva, smlouva o zprostředkování, smlouva o obchodním zastoupení), kontrolní činnost a ochrana spotřebitele. Náležitosti formuláře kupní smlouvy.

12/ Zahraniční obchod

Definice, význam ZO. Formy ZO. Členění ZO. Bilance ZO – obchodní bilance, platební bilance. Zahraniční politika (liberalismus, protekcionismus). Dovozy a vývozy operace. Dodací a platební podmínky. Formy placení (v hotovosti, akontace, dokumentární akreditiv, dokumentární inkaso, úvěry, faktoring, forfaiting)

13/ Marketing

Podstata marketingu, vývojová stadia, marketingový informační systém, marketingové prostředí, marketingový mix – produkt (úroveň produktu, životní cyklus), cena (metody stanovení ceny, cenové změny, cenové triky), distribuce (druhy distribučních cest, jejich výhody a nevýhody), komunikace (komunikační mix). SWOT analýza, PEST analýza.

14/ Náklady a výnosy

Náklady a výnosy, výdaje a příjmy, členění nákladů a výnosů z pohledu ekonomického a daňového, možnosti snižování nákladů, kalkulace, rozpočet, hospodářský výsledek, druhy výsledku hospodaření, bod zvratu, alternativní náklady.

15/ Daň majetkové

Daňová soustava ČR. Správa daní. Daňové tvrzení. Druhy majetkových daní. Základní terminologie k majetkovým daním: zákony, předmět daně, poplatník a plátce, sazba daně, základ daně, zdaňovací období, vznik a zánik daňové povinnosti, osvobození od daně. Daň z hazardních her.

16/ Financování podniku

Finanční činnosti, finanční cíle, druhy financování, vlastní a cizí kapitál – členění, výhody a nevýhody jejich využití, popis rozvahy. Faktory ovlivňující finanční řízení. Časová hodnota peněz, rizika v podnikání a ochrana proti nim. Daňový štít, finanční páka, likvidita, likvidnost, zlaté bilanční pravidlo.

17/ Management

Charakteristika managementu, vývojové etapy managementu a jejich hlavní představitelé (F. W. Taylor, Henry Ford, Tomáš Baťa, Elton Mayo, A. H. Maslow). Manager a jeho role: podle úrovně řízení, podle stylu řízení. Funkce manažera. Současné metody řízení: turnaround, benchmarking, reengineering, MBO, CRM.

18/ Managerské činnosti

Funkce managementu: základní, průběžné a podpůrné. Plánování, druhy plánů. Organizování, typy organizačních struktur, formální a neformální organizační struktury. Rozhodování a operativní řízení. Vedení lidí, motivace, kontrola. BCG matice.

19/ Cenné papíry

Peníze, jejich funkce a formy. Charakteristika cenného papíru, základní druhy cenných papírů, podle vlastnictví a převoditelnosti, z hlediska obchodovatelnosti, z hlediska doby držení, podle své podoby, úvěrové CP, majetkové CP, dividendy. Burza, druhy burz. RM systém.

20/ Bankovníctví

Bankovní soustava ČR, význam a funkce ČNB, nástroje měnové politiky. Obchodní banky, aktivní a pasivní bankovní operace, Finanční produkty – vkladové, úvěrové, spořicí. Zásady bankovních operací, bonita klienta. Bankovní služby, internetové bankovníctví. Tuzemský a zahraniční platební styk. Platební nástroje.

21/ Pojišťovnictví

Charakteristika, struktura pojistného trhu, pojišťovna, činnosti pojišťovny, pojistitel, pojistník, pojištěný, oprávněná osoba, pojistná událost, pojistná smlouva, pojistné, pojistná částka, pojistná doba, pojistné plnění. Druhy pojištění: z hlediska povinnosti, podle předmětu pojištění. Zajišťovna. Sociální a zdravotní pojištění.

22/ Hospodářská politika státu

Subjekty HP, cíle HP, nástroje HP, fiskální politika (restriktivní, expanzivní), monetární politika, důchodová politika, zahraniční politika (kurzy, platební bilance). Magický čtyřúhelník: inflace, nezaměstnanost, DHP, bilance ZO. Hospodářský cyklus. Státní rozpočet – příjmy a výdaje.

23/ Daně nepřímé

Daňová soustava ČR. Charakteristika nepřímých daní. Členění nepřímých daní. DPH – právní normy, předmět daně, poplatník a plátcé, registrace, sazby daně, osvobození od daně, zdaňovací období, správa daně, náležitosti daňového dokladu, daňová povinnost a nárok na odpočet. Obchodní vztahy mezi plátcí a neplátcí DPH. Spotřební daně – právní norma, význam, členění. Ekologické daně – právní norma, význam a členění.

24/ Daně důchodové

Daňová soustava ČR. Charakteristika přímých daní. Druhy důchodových daní. Základní pojmy k důchodovým daním: poplatníci daně, plátcé daně, předmět daně, zdaňovací období, základ daně, položky snižující základ daně, sazby daně, slevy na dani, daň z příjmu ze závislé činnosti.

25/ Rozpočty a kalkulace

Úkoly rozpočetnictví, členění rozpočtů. Druhy kalkulací, kalkulační vzorec – charakteristika jednotlivých kalkulačních položek. Metody stanovení režijních nákladů: kalkulace prostým dělením, kalkulace přírážková, kalkulace dělením s poměrovými čísly. Výpočet výrobní a prodejní ceny nového výrobku.

2022-09-01

Zpracovala: Ing. Gabriela Hoferková

Schválila: Ing. Sabina Paťorková